

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)

на тему: «Основні засоби теоретико-методичні питання обліку та контролю на прикладі ТОВ «АГРОФІРМА «ДЖУЛИНКА»
(назва теми)

Виконавець:

студентка Центру заочної форми навчання

Таран Валерія Ярославівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Для успішного функціонування підприємств в умовах ринкових відносин вирішальне значення має наявність основних засобів, їх технічний стан, ефективність застосування. Тільки постійне оновлення основних засобів дасть змогу підприємствам виробляти, реалізовувати конкурентоспроможну продукцію (товари, роботи, послуги), задовольняти попит, який швидко змінюється, пристосуватися до умов ринкової конкуренції. А тому якісна система бухгалтерського обліку та контролю основних засобів потрібна як внутрішнім, так і зовнішнім користувачам, орієнтованим на взаємовідносини в ринковому середовищі, що підтверджує актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи.

Мета дослідження - дослідити теоретичні та прикладні аспекти обліку, аналізу та контролю основних засобів на вітчизняних підприємствах..

Завдання дослідження:

- розкрити теоретичні питання обліку основних засобів, їх нормативно-правову регламентацію;
- розглянути порядок організації первинного, синтетичного та аналітичного обліку основних засобів та дослідити особливості його формування на ТОВ «АГРОФІРМА «ДЖУЛИНКА»;
- визначити недоліки облікового процесу основних засобів та розробити шляхи його вдосконалення;
- проаналізувати показники ефективності використання основних засобів та виявити резерви підвищення їх дієвості;
- розкрити мету, завдання та джерела аудиту основних засобів, методичні аспекти проведення аудиту основних засобів на вітчизняних підприємствах.

Об'єктом дослідження є процес обліку, аналізу і контролю основних засобів на ТОВ «АГРОФІРМА «ДЖУЛИНКА».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та організаційні аспекти обліку, аналізу і контролю основних засобів.

Методи дослідження: аналіз та синтез; статистичні та аналітичні розрахунки ; порівняння; групування; перевірка та інші методи та методичні прийоми.

Інформаційна база дослідження: законодавчі акти України, нормативні документи, довідково-інформаційні видання, наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених, наукові статті та матеріали науково-практичних конференцій, а також статутні, первинні документи, облікові реєстри та дані фінансової звітності досліджуваного підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань) та 13 додатків. Загальний обсяг роботи становить 82 сторінок. Основний зміст викладено на 75 сторінках. Робота містить 10 таблиць, 13 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні основи обліку основних засобів*» розглянуто сутність та завдання обліку основних засобів, їх визначення та визнання,

оцінювання основних засобів. Досліджена класифікація основних засобів в системі обліку.

У другому розділі *«Облік основних засобів на ТОВ «Агрофірма «Джулинка»»* наведена загальна економічна характеристика досліджуваного підприємства, вивчено документальне забезпечення та особливості формування синтетичного, аналітичного обліку основних засобів. Розроблена оптимальна модель нарахування амортизації основних засобів та запропоновані шляхи вдосконалення обліку основних засобів на базовому підприємстві.

У третьому розділі *«Аудит обліку основних засобів та аналіз ефективності їх використання»* розглянута методика аналізу ефективності використання основних засобів та на підставі даних фінансової звітності проведений фінансовий аналіз на ТОВ «Агрофірма «Джулинка». Досліджено мета, завдання, джерела та загальна методика аудиту основних засобів. Запропоновано напрями підвищення аналітично-контрольної роботи при здійсненні операцій з основними засобами на вітчизняних підприємствах.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Враховуючи наукові напрацювання дослідників, в роботі розглянуто основні елементи обліку: визначення, визнання, класифікація основних засобів. Досліджено методичні аспекти оцінювання основних засобів на дату їх оприбуткування, на дату складання балансу та на дату вибуття у зв'язку з реалізацією та ліквідацією. Розглянуто проблемні питання нарахування амортизації основних засобів за різними методами та розроблено оптимальну модель методу нарахування амортизаційних відрахувань для застосування на ТОВ «Агрофірма «Джулинка».

2. Дана загальна економічна характеристика ТОВ «Агрофірма «Джулинка», основний вид діяльності якого - це вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур (пшениця, кукурудза, ячмінь, соняшник, соя). Досліджуючи основні фінансові показники товариства, зазначено, що на кінець досліджуваного періоду ТОВ «Агрофірма «Джулинка» має достатній рівень фінансової стійкості, а збільшення в цілому валюти балансу вказує на позитивну тенденцію покращення бізнесу суб'єкта господарювання.

3. В процесі роботи вивчено порядок організації первинного, синтетичного та аналітичного обліку основних засобів та досліджено особливості формування автоматизованого бухгалтерського обліку на ТОВ «Агрофірма «Джулинка». Запропоновано основні шляхи удосконалення організації обліку основних засобів, як-то: вибір оптимальної за складом та обсягом облікової інформації, яка забезпечить якість та своєчасність обліку основних засобів; розробка та запровадження удосконалених типових форм облікової інформації та схем документообігу, найбільш адаптованих до структури, змісту та характеру інформації.

4. Розкрито мета, завдання, джерела та загальна методика аудиту основних засобів. На підставі узагальнення аудиторської практики встановлено типові помилки в обліку операцій з основними засобами, як-то: неякісне ведення аналітичного обліку; не відображення в повному обсязі інформації в типових формах та інших облікових регістрах; невірне визначення оцінки основних засобів на дату оприбуткування, вибуття та на дату складання балансу; невірне нарахування амортизації основних засобів тощо. Для підвищення достовірності та якості обліку операцій з основними засобами слід регулярно проводити контрольні заходи як на рівні підприємства (внутрішній аудит), так і на зовнішньому рівні.

5. Проведено аналіз ефективності використання основних засобів на досліджуваному підприємстві. За результатами аналізу показників наявності основних засобів, їхня динаміка та структура, коефіцієнти руху і технічного стану основних засобів (зносу, придатності, оновлення, вибуття, приросту, віддачі основних засобів, фондомісткості тощо) встановлено, що за 2017 рік технічний стан основних засобів на ТОВ «Агрофірма «Джулинка» є стабільним. В цілому знос не перевищує 30 відсотків від первісної вартості основних засобів, а зростання коефіцієнту оновлення майже вдвічі свідчить про оновлення основних засобів за рахунок нового будівництва. Збільшення коефіцієнту віддачі основних засобів призводить до відносної економії виробничих основних засобів і збільшення обсягу продукції, що випускається. Аналіз показників ефективності експлуатації обладнання, які розглянуті в розрізі показників екстенсивного та інтенсивного використання (за часом та за потужністю), свідчить про те, що загальна величина невикористаного і нераціонально використаного машино-часу в 2017 році в порівнянні з попередніми роками збільшилася (у 2015 році - 3580 тис. верстатогодин, 2016 р. – 4040, в 2017 р. – 3880), що свідчить про упущені можливості. Тому підприємству слід усилити контроль за раціональним використанням часу роботи устаткування. Для досягнення цього доцільно застосовувати автоматизовані прилади контролю і обліку часу його роботи, що базується на використуванні обчислювальної техніки.

6. З метою удосконалення аналітично-контрольної роботи при здійсненні операцій з основними засобами в роботі узагальнено проблемні аспекти обліку та розглянуто напрями поліпшення обліку та контролю таких операцій. Так, запропоновано удосконалити методику обліку надходження основних засобів у системі аналітичних рахунків, що дозволить спростити систему бухгалтерських записів та контролю; розробити бухгалтерську модель економічного механізму амортизації; удосконалити методику обліку витрат на ремонти основних засобів; розробити моделі залежності експлуатаційних витрат від віку устаткування, що дозволить визначити доцільність проведення ремонту основних засобів.

Вищезазначені заходи будуть сприяти поліпшенню облікової, аналітичної, контрольної роботи по операціях з основними засобами.

АНОТАЦІЯ

Таран Валерія Ярославівна «Основні засоби теоретико-методичні питання обліку та контролю на прикладі ТОВ «Агрофірма «Джулінка»».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою професійного за спрямування «Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку основних засобів: визначення, визнання, класифікація та оцінка, нормативно-правова база. Розкриваються особливості формування обліку основних засобів та документальне забезпечення таких операцій на досліджуваному підприємстві. Розробляється оптимальна модель нарахування амортизації основних засобів на базовому підприємстві. На підставі дослідження загальних положень і методики контролю, проведення аналізу ефективності використання основних засобів пропонуються шляхи вдосконалення обліку та контролю таких операцій на вітчизняному підприємстві.

Ключові слова: основні засоби, оцінка, класифікація, амортизація, нормативно-правова база, методика, аналіз, контроль.

ANNOTATION

Taran Valeriy Yaroslavivna "Fundamental means for theoretical and methodological issues of accounting and control on the example LLC «Agrofirma Dzilinka».

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty 071 «Accounting and taxation» under the master's program « Accounting, audit and taxation in the management of entrepreneurial activity ». – Odessa National Economics University. – Odessa, 2018.

The theoretical aspects of the accounting of fixed assets are considered in the work: definition, recognition, classification and evaluation, regulatory and legal framework. The peculiarities of formation of accounting of fixed assets and documentary support of such operations on the investigated enterprise are revealed. The optimal model of accrual of depreciation of fixed assets at the base enterprise is developed. Based on the study of general provisions and methods of control, analysis of the efficiency of the use of fixed assets, ways of improving the accounting and control of such operations in the domestic enterprise.

Key words: fixed assets, estimation, classification, depreciation, normative-legal base, methodology, analysis, control.